

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0220U102326

Державний реєстраційний номер: 0117U003083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2020

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Дослідження основних параметрів функціонування автотрофного блоку (вищі судинні рослини й мохоподібні) та ґрунтового покриву (фізико-хімічні, агрохімічні та біотичні властивості) в межах модельних полігонів та ключових ділянок з метою апробації критеріїв оцінки процесів ревіталізації техногенного ландшафту та визначення ділянок, які потребують ремедіації. Апробація програми наукового моніторингу на ключових ділянках.

Початок етапу: 01.2018

Закінчення етапу: 12.2018

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут екології Карпат
НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: вул. Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322707430, 380322700146

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 795.914
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення програми наукового моніторингу ревіталізації територій, порушених діяльністю гірничо-хімічних підприємств з видобутку калійних і магнієвих солей та її апробація

Назва роботи англійською:

Development of program for revitalization territories monitoring disturbed during of potassium and magnesium salt mining, and its approbation.

Реферат українською:

Обґрунтовано вибір ґрунтових та флористичних критеріїв оцінки процесів ревіталізації техногенного ландшафту територій солевидобутку. До переліку флористичних критеріїв зараховано видовий склад та проективне покриття вищих судинних рослин та мохоподібних. До переліку показників стану ґрунтового покриву включено ступінь засолення (склад катіонів та аніонів), величину окисно-відновного потенціалу та актуальної кислотності, вміст органічного вуглецю та величину каталітичної активності ґрунту. Внаслідок картування ґрунтового покриву території посттехногенного ландшафту ПАТ Стебницьке ГХП “Полімінерал” було виявлено, що переважаючими типами ґрунтів є ембріоземи ініціальні (хвостосховище) та техноземи (промисловий майданчик). З огляду на швидкість процесів природної колонізації засолених субстратів вищими рослинами, запропоновано реалізацію наукового моніторингу цих процесів в межах хвостосховища (берегова лінія техногенної водойми та тверда фаза хвостосховища). Проведено апробацію методики наукового моніторингу за означеними вище критеріями для ключових ділянок, які відповідають чотирьом стадіям первинної сукцесії рослинного й ґрунтового покриву посттехногенного ландшафту солевидобутку.

Реферат англійською:

The choice of soil and floristic criteria for evaluation of processes of revitalization of the technogenic landscape of salt production territories is substantiated. The list of floristic criteria includes species composition and projective coverage of higher vascular plants and bryophytes. The list of soil condition indicators includes the degree of salinization (composition of cations and anions), the amount of redox potential and actual acidity, the content of organic carbon and the amount of catalysis activity of the soil. Due to the mapping of the soil cover of the territory of the post-technogenic landscape of PJSC Stebnytske HCP “Polyminerall”, it was found that the initial types of soils are initial embryos (tailing) and technozems (industrial site). Considering the speed of the processes of natural colonization of saline substrates by higher plants, it is proposed to carry out scientific monitoring of these processes within the tailings pond (shoreline of the man-made reservoir and solid phase of the tailing pond). The methodology of scientific monitoring according to the above criteria for the key areas corresponding to the four stages of primary succession of vegetation and soil cover of the post-technogenic landscape of salt production was tested.

Індекс УДК: 574.5;572.1/.4, 911.375.5;502:74:591.5;504.054 (477.83)

Коди тематичних рубрик: 34.35.51

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Марискевич Оксана Георгіївна

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМИ НАУКОВОГО МОНІТОРИНГУ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ, ПОРУШЕНИХ ДІЯЛЬНІСТЮ ГІРНИЧО-ХІМІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВИДОБУТКУ КАЛІЙНИХ І МАГНІЄВИХ СОЛЕЙ ТА ЇЇ АПРОБАЦІЯ

Назва НТП англійською: Development of program for revitalization territories monitoring disturbed during of potassium and magnesium salt mining, and its approbation.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: поліпшення стану навколишнього середовища

Галузь застосування: Охорона природи і раціональне природних ресурсів.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: 1. Загальна кількість видів вищих судинних рослин та мохоподібних в межах моніторингових ділянок становить, відповідно, 43 та 27 видів. Результати проведеної оцінки рослинного покриву та природного біотичного потенціалу ревіталізації ґрунтів на опорних ділянках територій, порушених видобутком калійних й магнієвих солей, свідчать, що хвостосховище є придатним для колонізації мохоподібними й судинними рослинами, тобто перебігу сукцесії за 4-ма стадіями – піонерної, стрижнекореневої, довгокореневищної та деревно-чагарникової, що призвело до формування у межах досліджуваної території еоклину – території, яка за флористичними та фауністичними показниками та едафотопом буде тривалий час відрізнятися від зонального фону. 2. У межах досліджених ділянок домінантами піонерної стадії сукцесії є 4 види судинних рослин – *Salicornia europaea* L., *Puccinella distans* (Jacq) Parl. *Tripolium vulgare* Nees, *Salsola iberica* Sennen et Pan. кореневищної та дернової – 14, а саме (*Lotus corniculatus* L., *Medicago lupulina* L., *Trifolium pretense* L. *Trifolium repens* L., *Melilotus albus* Medik., *Melilotus officinalis* Pall., *Vicia cracca* L., *Phragmites australis* Trin. ex. Steud., *Typha angustifolia* L., *Equisetum arvense* L., *Equisetum telmateia* Ehrh., *Juncus articulatus* L., *Juncus compressus* L., *Carex otrubae* Podr., деревно-чагарникової – 13 видів: *Betula pendula* Roth., *Populus tremula* L., *Rosa canina* L., *Salix fragilis* L., *Salix caprea* L./ *Calamagrostis epigeios* Roth, *Holcus mollis* L., *Dactylis glomerata* L., *Millium effusum* L., *Sonchus arvensis* L., *Cirsium vulgare* Ten., *Artemisia vulgaris* L., *Daucus carota*. 3. Серед параметрів ґрунтового покриву в програмі наукового моніторингу найбільш показовими є рівень ґрунтових вод. З яким тісно пов'язані показники засолення, передусім вміст аніонів хлору та сульфатів (їхня концентрація від ініціальної до деревно-чагарникової стадій сукцесії знижується приблизно в 20 разів). За показниками актуальної кислотності усі досліджені ділянки зараховуються до се

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Передано замовнику

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2018

Закінчення етапу: 12.2018

Споживачі продукції: НАН України

Перспективні ринки: ПАТ Стебницьке ГХП “Полімінерал”

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Права не надаються

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Ні

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

- Кияк Н.Я. Фотосинтетична активність бріофітів в умовах засолення на території хвостосховища Стебницького ГХП “Полімінерал”//Вісник Львівського ун-ту. Серія біологічна. – 2018. –Вип. 79. – С. 145–156.
- Лобачевська О.В, Рабик І.В. Видовий склад та екологічна структура мохоподібних на території Стебницького хвостосховища//Рослини та урбанізація: матеріали сьомої Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 3 березня 2018 р.). – Дніпро, 2018. – С. 20–22.
- Кияк Н.Я. Особливості поширення бріофітів залежно від хімічного складу субстрату на території хвостосховища Стебницького ГХП “Полімінерал”//Значення та перспективи стаціонарних досліджень для вивчення і збереження біорізноманіття: матеріали Міжнародної наукової конференції (Львів, 27-30 вересня, 2018). – Львів, 2018. – С. 64-66.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Козловський Микола Павлович

д. б. н., 03.00.16

Перелік осіб-виконавців

Андреева Ольга Олегівна

(к. б. н., 03.00.05)

Білонога Володимир Михайлович

(к.б.н., 03.00.16)

Кагало Олександр Олександрович

Кияк Наталія Ярославівна

(к. б. н., 03.00.12)

Козловський Володимир Ігорович

Лобачевська Оксана Василівна

(к. б. н., 03.00.05)

Рабик Ірина Володимирівна

Рожак Володимир Петрович

Шпаківська Ірина Миронівна

(к. б. н., 03.00.16)

Відповідальний за підготовку

Білонога В.М.

облікових документів

Телефон

+38 (032) 297-39-12

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

